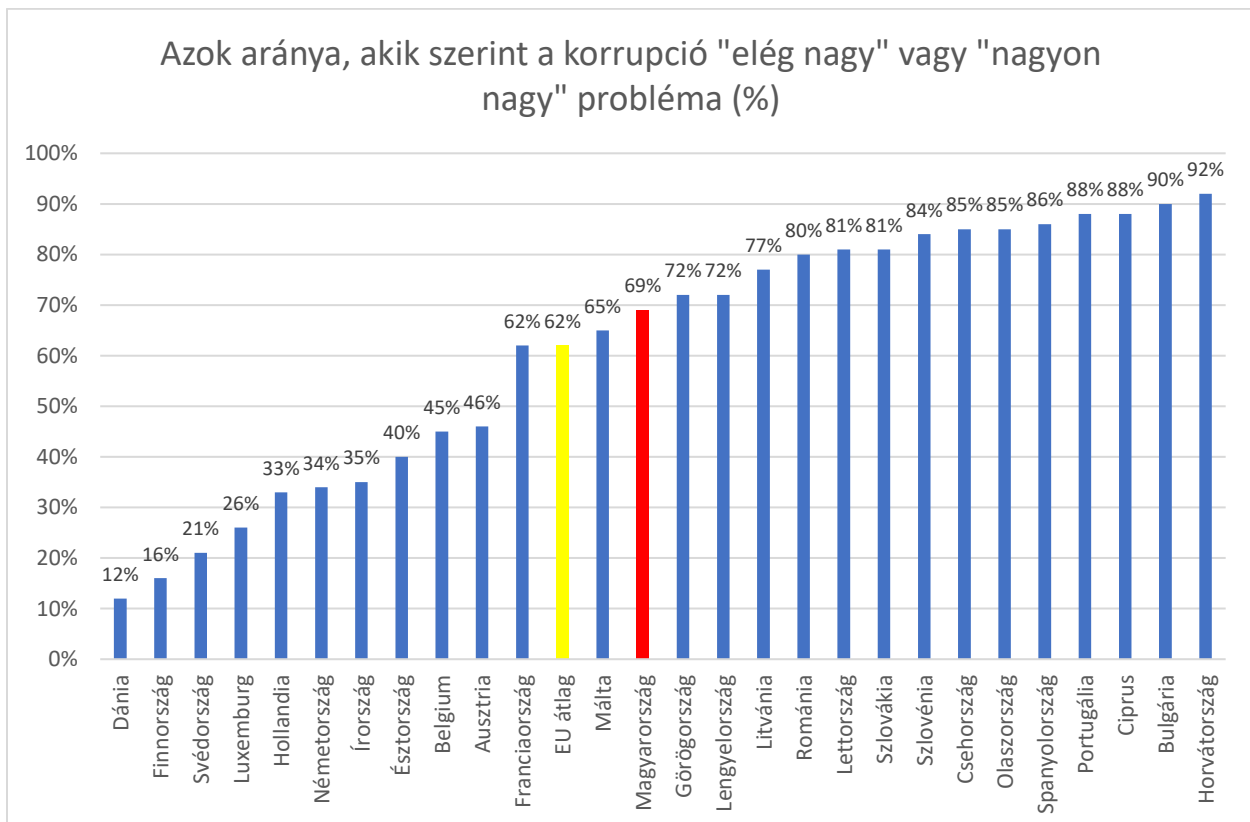

Sajtóközlemény

A végletekig megosztott a magyar társadalom a korrupció megítélésében

Miközben a magyarok 69%-a súlyos problémának tartja a kormányzati korrupciót, és több mint a felük elégedetlen azzal, ahogyan a magyar kormány fellép a jelenség ellen, a válaszadók 48 százaléka fél attól, hogy milyen következményekkel kellene szembenéznie, ha jelentené a korrupciót – derült ki a Transparency International Globális Korrupciós Barométer (GCB) felméréséből, amely az Európai Unió 27 tagállamában mérte fel a lakosság korrupcióval kapcsolatos attitűdjait. A magyarországi felmérés adatai arra is rámutattak: a hálapénzfizetés 2020-ban a legelterjedtebb vesztegetési forma volt hazánkban, így annak teljes felszámolása várhatóan a jelentős törvényi szigorítás ellenére is évekig tart majd.

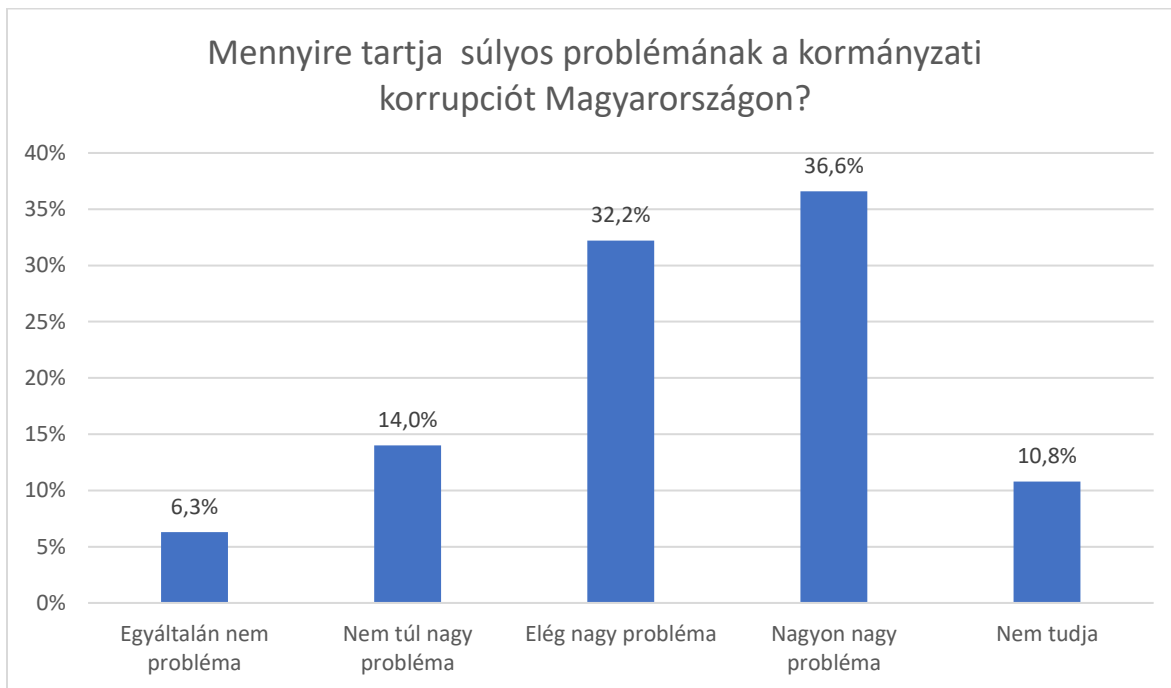
Továbbra is a magyarok túlnyomó többsége, mintegy 69 %-a tartja „elég nagy” vagy „nagyon nagy” problémának a kormányzati korrupciót – derül ki a Globális Korrupciós Barométer (GCB) 2020-ban felvett legfrissebb adataiból. Ez az arány magasabb az európai uniós átlagnál (62 %), ugyanakkor az adatok alapján szintén szembeötlő, hogy a nyugati magországok lakói lényegesen kevésbé érzékelik súlyos problémának a korrupciót, míg a déli és keleti tagországokban ez az arány akár lényegesen magasabb is lehet az átlagnál.

A felmérés számos eredménye arra utal, hogy miközben a magyarok tisztában vannak a korrupciós helyzet súlyosságával, sokan tartanak a korrupció jelentésének lehetséges következményeitől, miközben az Európai Unió intézményeiben jobban bíznak, mint a magyar kormányban.

Korruptnak tartott politikusok

A felmérés szerint a magyarok 40 százaléka gondolja úgy, hogy az elmúlt egy évben nőtt Magyarországon a korrupció szintje, míg mindössze 15 százalékuk vélekedett úgy, hogy csökkent. A kormány járványkezelése a válaszadók 45 százaléka szerint volt átlátható, 39 százalék szerint pedig nem, ami a társadalom erős megosztottságára utal.

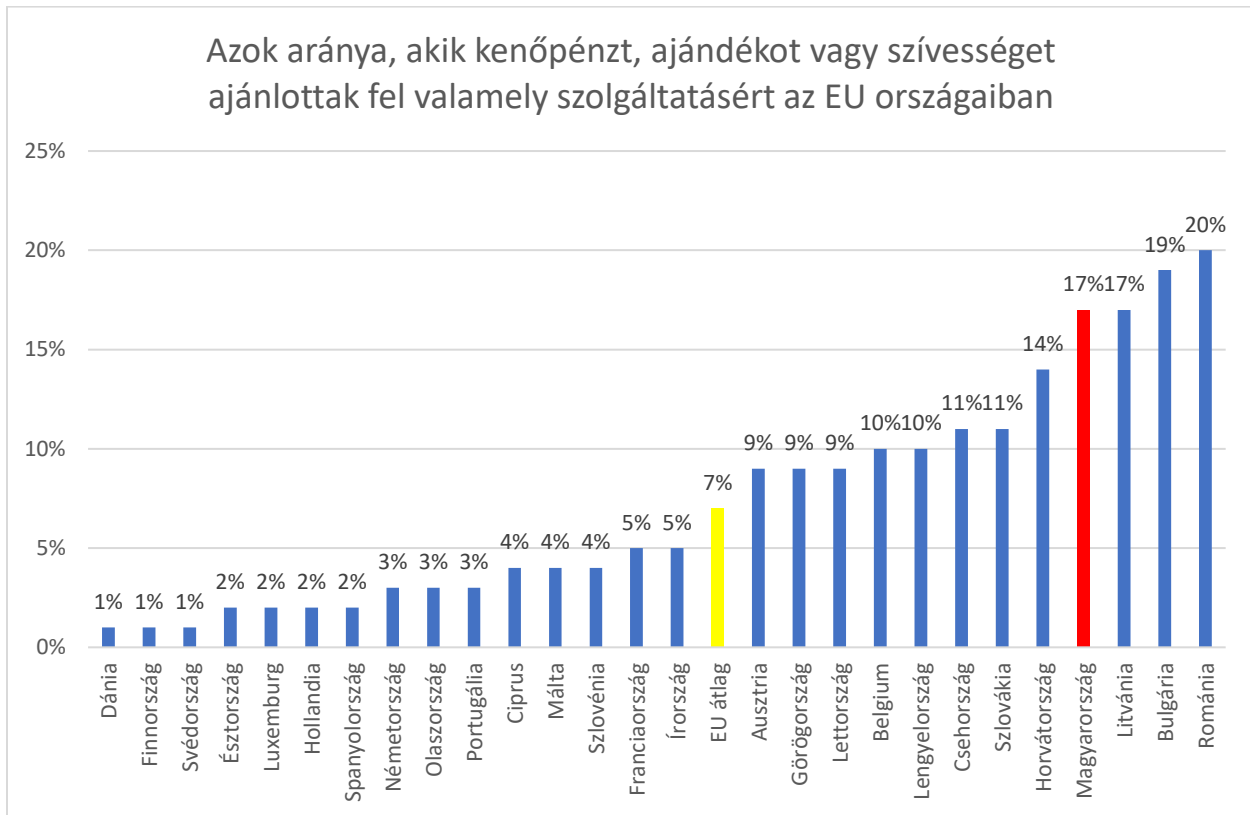

A magyarok leginkább a parlamenti képviselőkről gondolják úgy, hogy érintettek lehetnek korrupciós cselekményekben, de a “miniszterelnök és irodájának tisztviselői” sem sokkal maradnak el ettől az értékeléstől. A Globális Korrupciós Barométer adataiból az is kiderül: a magyarok abszolút többsége (53%) szerint a kormány „rosszul” vagy „nagyon rosszul” kezeli a korrupció elleni fellépés feladatát (vagyis megtűri, netán ösztönzi is a korrupciót), míg mindössze a válaszadók bő egyharmada (34%) véli úgy, hogy a kormány „jól” vagy „nagyon jól” kezeli ezt a problémát. A magyarok 54 százaléka szerint Magyarországon a kormányt nem a közjó vezérli, hanem néhány jelentősebb szereplő magánérdeke, ami – számos más európai országhoz hasonlóan – nagyon magas arány.

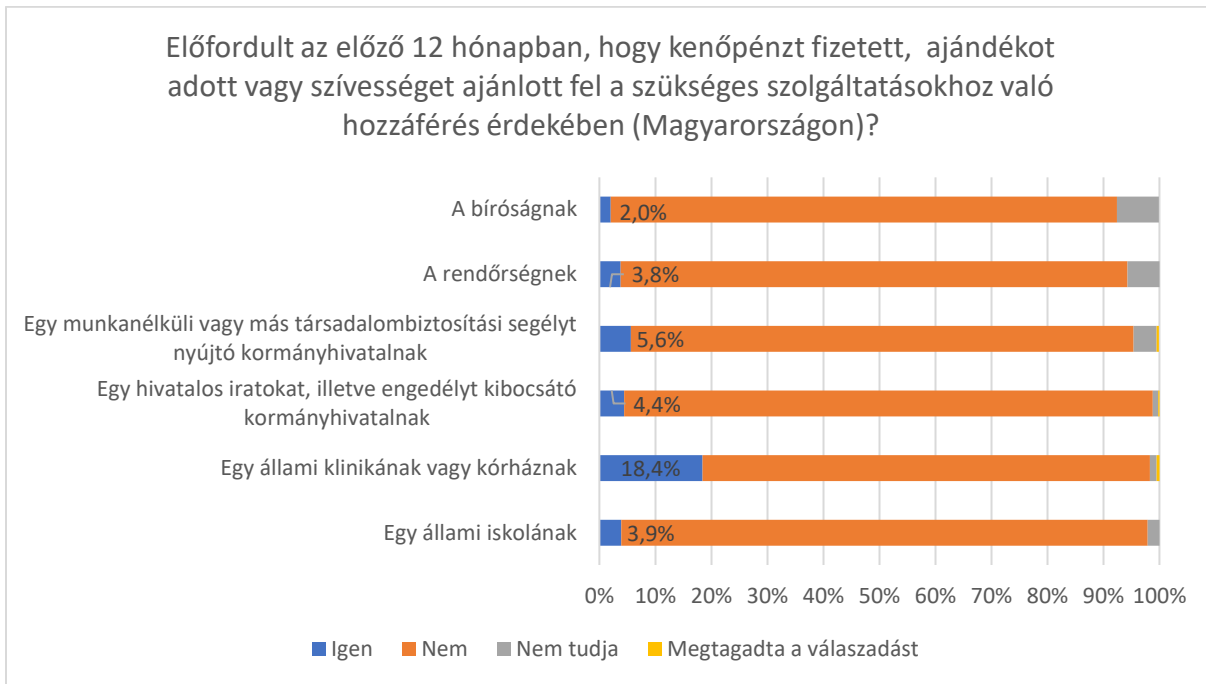
Nehéz lesz visszaszorítani a hálapénzt

Az adatok tanúsága szerint a hálapénzfizetés továbbra is elterjedt hazánkban. A lekérdezést megelőző évben az állami egészségüggyel kapcsolatba került válaszadók 18%-a vallotta be, hogy fizetett hálapénzt; a kenőpénz-fizetési formák közül ez a legmagasabb arány. Az átlagos

“vesztegetési ráta” csak Bulgáriában és Romániában magasabb, mint Magyarországon, míg a litván eredmény megegyezik hazánkéval.

Ez az eredmény azt vetíti előre, hogy habár a hálapénzfizetés kriminalizálása nyilvánvalóan csökkenteni fogja a hétköznapi korrupció ezen típusának előfordulását, annak teljes megszűnése társadalmi beágyazottsága miatt egészen rövidtávon nem várható. Szintén sokan használják személyes kapcsolataikat az ügyintézés megkönnyítésére: a válaszadók 43%-a vallotta be, hogy élt a személyes kapcsolatok által biztosított előnyökkel bizonyos közszolgáltatások igénybevételekor vagy hatósági ügyintézés során – ez a negyedik legmagasabb arány az Európai Unióban.

Az eredmények közül érdemes kiemelni, hogy szintén rendkívül magas, 48 százalékos azoknak az aránya, akik szerint az állampolgároknak félniük kell a következményektől, amennyiben korrupciós eseteket jelentenek. Utóbbi eredmény – a politikai megosztottság és a közhatalom megfélemlítési kísérleteinek hatása mellett – arra utal, hogy a hatályos bejelentővédelmi szabályozás nem képes kellőképpen garantálni a bejelentők biztonságát, ezért [további lépésekre van szükség](#) a bejelentővédelem erősítésére.

„A Globális Korrupciós Barométer friss adatai azt szemléltetik, hogy a magyarok rendkívül megosztottak az állami korrupció érzékelését illetően. A megosztottság, a bizalmatlanság, az apátia és a korrupció ördögi köre alakult ki, amiből csak átláthatóbb és befogadóbb, a hatalmi és magánérdekek helyett a közjót szolgáló intézményekkel lehet kitörni” – fogalmazott a friss felmérés kapcsán Martin József Péter, a Transparency International Magyarország ügyvezető igazgatója.

A Transparency International Magyarország a felmérés adatairól szóló részletes elemzése [ezen a címen](#) olvasható.

A kutatás módszertana

A Transparency International Globális Korrupciós Barométere (Global Corruption Barometer) nemzetközi közvélemény-kutatás, mely az állampolgárok korrupcióval kapcsolatos tapasztalatait vizsgálja. A Transparency International megbízásából készült 2020-as Globális Korrupciós Barométer felmérés során összesen 40 600 válaszadót kérdeztek meg az Európai Unió 27

tagállamában, telefonos (CATI) interjú segítségével, melyet a Kantar közvélemény-kutató cég végzett.

A magyarországi adatok 901 fő megkérdezése alapján készültek, a minta Magyarország teljes felnőtt (18 éven felüli) lakosságára nézve reprezentatív. A magyarországi adatfelvételre 2020. október 13. és november 5. között került sor.

Amennyiben további kérdése van a közleménnyel kapcsolatban, kérjük, keresse Mikola Bálint, kommunikációs és kutatási vezetőt a balint.mikola@transparency.hu címen vagy a +36 70 421 5191-es számon.